

advokaternes tilsyn med politimestrenes behandling af straffesager. Desuden foreslås en ændring af den gældende bestemmelse om, at politimesterens beslutning om at rejse eller undlade tiltale ikke binder Rigsadvokaten eller justitsministeren. Der foreslås således indført udtrykkelige regler om påklage af politimesterens afgørelser til Rigsadvokaten, hvis afgørelser skal være endelige, hvilket indebærer en afskæring af klageadgang til justitsministeren (2-instansprincippet).

For at imødegå vanskeligheder med rekrutteringen til ledende juriststillinger inden for politiet, har Justitsministeriet fra sommeren 1998 iværksat en *sommerassistanceordning for jurister*.

Med henblik på at fastholde politipersonalet foreslår kommissionen en reduktion af ukontrollabel tjeneste og rådighedsvagter. Der satses på *en forøgelse af politistyrken*, således at den kommer op på 125 mand, hvorved presset på den enkelte medarbejder mindskes, og der åbnes mulighed for etablering af seniorstillinger for medarbejdere, der på grund af sygdom eller alder ikke længere er egnede til at deltage i skiftende tjeneste og rådighedstjeneste. Endvidere henstilles det, at der sker en *forbedring af det nuværende lønniveau* – der stort set svarer til det danske – ved at overføre de grønlandske polititjenestemænd til danske aftaler under de almindelige aftaleforhandlinger. Herved undgås flere års forsinkelse med justering af de grønlandske politifolks løn og klassificeringsforhold. For at fremme politiets arbejdsmiljø henstilles det, at *stationer*, der mangler så basale ting som rindende vand, istandsættes eller nybygges, og at den *grønlandske politiumiform* ændres til en mere praktisk og tidssvarende beklædning.

Der foreslås en *målrettet indsats for at skaffe ansøgere*, dels ved vedholdende oplysningsvirksomhed om politiets uddannelse, dels ved at fokusere mindre på fysikken og mere på ansøgerens sociale og faglige kvalifikationer med hensyn til politiopgaverne. Endvidere henstilles det, at *uddannelsesaktiviteterne* generelt fastholdes på det nuværende stade.

I et samarbejde med hjemmestyret og kommunerne er der iværksat en koordinering og styrkelse af myndighedernes *indsats i byggerne*. Bl.a. søges forbedrede muligheder for detentionsanbringelse ved brug af eksisterende faciliteter. Desuden anbefales det at identificere alle kommunefogedens opgaver, også sådanne som ligger uden for selve kommunefogedgerningen, og herefter vurdere, hvorvidt disse opgaver ud fra en samlet vurdering kan føre til, at der stilles kontorfaciliteter og eventuelt kommunikationsmidler til rådighed, eventuelt inden for byggerådets egen administration, i flere af de store bygder. Samtidig foreslås

det at fastlægge alle opgaver, således at disse sammen med de politimæssige opgaver kan danne grundlag for en forbedret aflønningsform og dermed højere løn.

De *fleste fogedforretninger* og opgaver af *privatretlig* karakter foreslås som nævnt fjernet fra politiets virksomhed.

Det foreslås desuden, at den eksisterende adgang til at iværksætte *afsoning* af ubetalte bøder udnyttes i praksis.

Efter politiets vurdering er det ønskeligt med 5 politikuttere for at kunne betjene byer og bygder, når vejr og is tillader det, og for at kunne udføre eftersøgnings- og redningstjeneste i de indre grønlandske farvande. Kommissionen anbefaler derfor, at det tilstræbes at anskaffe *yderligere 1 politikutter*, hvis der måtte vise sig økonomisk mulighed herfor.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit XVIII.

4.9. Opfølgning på kommissionens forslag

4.9.1. Baggrund

Kommissionen har overvejet, om det er muligt og ønskeligt, at der foretages løbende undersøgelser af det grønlandske retsvæsens funktion efter gennemførelsen af kommissionens forslag om ny lovgivning og ændrede administrative strukturer.

Retsplejeloven af 1951 og kriminalloven af 1954 blev som bekendt udarbejdet på grundlag af undersøgelser og forslag, udarbejdet af henholdsvis Grønlandskommissionen af 1950 og Den juridiske ekspedition (1948-50). Lovgivningen blev desuden flere gange genstand for samfundsvidenskabelige undersøgelser, for kriminallovens vedkommende med baggrund i lovens bestemmelse om revision 5 år efter ikraftsættelsen. Med baggrund heri udtalte det daværende grønlandske lovudvalg sig om retsvæsenets virke og forberedte ændringer i lovgivningen til brug for politikerne. De positive erfaringer med dette samspil mellem samfundsforskning, administratorer og politikere, der fandt sted i perioden fra reformernes forbedrelse til 1980'ernes begyndelse, har virket som inspiration for kommissionens forslag.

4.9.2. Kommissionens forslag

Kommissionen finder det ønskeligt at sikre en *generel overvågning* af den særlige lovgivning for Grønland, dels således at lovgivningen ikke forældes i forhold til kravene fra bl.a. internationale konventioner, dels således at der erhverves kendskab til lovenes funktion i praksis. Mens en generel overvågning af lovgivningen og selve det lovforberedende arbejde